

ARIKETAK

- 1 Euskaltzaindiaren *Hiztegi Batua* aintzat hartuz, aukeratu zuzena edo egokiena:
- a) **Eraztuna**, uztai bat da, gehiago edo gutxiago apaindua egon daitekeena, eskuko hatzen apaingarri gisa erabiltzen dena.
b) **Erraztuna**, uztai bat da, gehiago edo gutxiago apaindua egon daitekeena, eskuko hatzen apaingarri gisa erabiltzen dena.
 - a) Pertsonak ikuspegi **errazional** batean kokatzen dira errealitatea behatzeko.
b) Pertsonak ikuspegi **arrazional** batean kokatzen dira errealitatea behatzeko.
 - a) Polmetasa lantegian astebete pasa daramate enplegu **erregulapen** espediente egoeran.
b) Polmetasa lantegian astebete pasa daramate enplegu **erregulazio** espediente egoeran.
 - a) Saiatu zen **erreglarekin** marra zuzena egiten; hala ere, ez zitzaion nahi bezala atera.
b) Saiatu zen **erregelarekin** marra zuzena egiten; hala ere, ez zitzaion nahi bezala atera.
 - a) **Erregalua** jaso zuenean pozik geratu zen; baina, gero aldatzea erabaki zuen, erakusleihoko beste soinekoa politagoa iruditu baitzitzaion.
b) **Erregaloa** jaso zuenean pozik geratu zen; baina, gero aldatzea erabaki zuen, erakusleihoko beste soinekoa politagoa iruditu baitzitzaion.
 - a) Lurrikara baten **errepikaketa** indartsu batek, Richter eskalan 5,6 gradu izan dituenak, hildako bat eta hamar zauritu utzi ditu, gutxienez, gaur Txinako erdialdean.
b) Lurrikara baten **errepika** indartsu batek, Richter eskalan 5,6 gradu izan dituenak, hildako bat eta hamar zauritu utzi ditu, gutxienez, gaur Txinako erdialdean.
 - a) Ertzainak bi tona haxix atzeman ditu Irunen, kamioi baten **erremolkean** ezkutatuta.
b) Ertzainak bi tona haxix atzeman ditu Irunen, kamioi baten **atolian** ezkutatuta.
 - a) Joaquim Mir gaztea zela, kide batzuekin pintura ofizial eta akademizistatik eta errealismo sozializatzaileetatik urrunduz joan zen, eta inguruko errealitatea **irudikatze**ko modu benetan modernoa agertu zuen oso goiz.
b) Joaquim Mir gaztea zela, kide batzuekin pintura ofizial eta akademizistatik eta errealismo sozializatzaileetatik urrunduz joan zen, eta inguruko errealitatea **errepresentatze**ko modu benetan modernoa agertu zuen oso goiz.
 - a) Euskarak ere tarte handia du *El mundo de los Pirineos* aldizkariaren azken alean: Herri urrats festaren inguruko **erreportai** luze-zabala prestatu du Iñaki Alcaldek.
b) Euskarak ere tarte handia du *El mundo de los Pirineos* aldizkariaren azken alean: Herri urrats festaren inguruko **erreportaje** luze-zabala prestatu du Iñaki Alcaldek.

A R I K E T A K

10. a) Mendaroko Trinitateko baseliza 1105. urtean eraiki zuten. **Laukizuzen** plantadun ermita da, eta teilatua bi isuritakoa du.
b) Mendaroko Trinitateko baseliza 1105. urtean eraiki zuten. **Errektangelu** plantadun ermita da, eta teilatua bi isuritakoa du.
11. a) Hala, «Europa berria» eraiki nahi dutela jakinarazi zuen, sozialagoa izango dena eta ingurumenaren **errespetoa** aintzat hartuko duena.
b) Hala, «Europa berria» eraiki nahi dutela jakinarazi zuen, sozialagoa izango dena eta ingurumenaren **errespetua** aintzat hartuko duena.
12. a) Erositako lurrak oso **errentableak** izatea espero zuten; horrela urte gutxiren buruan egindako zorrak kitatuko zituztelakoan zeuden.
b) Erositako lurrak oso **errentagarriak** izatea espero zuten; horrela urte gutxiren buruan egindako zorrak kitatuko zituztelakoan zeuden.
13. a) Hildakoaren familiaren egonezina eta **arrangura** nabarmenak ziren, eta agerraldian presente egon baziren ere, ez zuten hitza hartu nahi izan.
b) Hildakoaren familiaren egonezina eta **errenkura** nabarmenak ziren, eta agerraldian presente egon baziren ere, ez zuten hitza hartu nahi izan.
14. a) Autonomia erkidegoetako buruek Europan «**erantzukizun** handiagoa» izan dezaten proposatu zuen.
b) Autonomia erkidegoetako buruek Europan «**erresponsabilitate** handiagoa» izan dezaten proposatu zuen.
15. a) Kamera digitala **erreminta** bat da, eta horregatik beharrezkoa da erabili aurretik zer nahi duzun pentsatzea.
b) Kamera digitala **erremienta** bat da, eta horregatik beharrezkoa da erabili aurretik zer nahi duzun pentsatzea.

Testu baten kohesioan, lokailuak garrantzi handiko baliabideak ditugu. Honako paragrafo hauetan lokailu hauek ezabatu ditugu:

*Beraz
Hala ere (2)
Izan ere
Dena den*

*Hala nola
Horregatik
Baina*

Testuinguruari erreparaturik, saia zaitez lokailu horiek txertatzen:

1. Beti dago arrisku hori. Enpresa bioteknologikoen edo klinika pribatuen ez badute bere lanaren berri eman nahi, emaitzak jakin gabe geratuko gara. _____, hori edozein arlotan gertatzen den kontu bat da. _____, gaur egun munduan egiten den ikerketa gehiena dirulaguntza publikoarekin egiten da, eta orain arte zenbait enpresek argitaratu dituzte beraien lortutako emaitzak. _____, ez dut uste momentu honetan gauza askorik dagoenik gai honi buruz ezkutuan.
2. Oraindik fidagarritasunaren arloan lan egin behar da induzituriko ama zelulekin. _____, lau gene horiek zeluletan sartzeko erretrovirusak erabiltzen dira, eta horrek segurtasun arazoak sor ditzake. Gainera, lau gene horietatik bat Myc onkogenea da, eta hasierako esperimentuan saguei tumoreak sortu zitzaizkien. _____, zenbait taldek bakarrik hiru gene sartuta lortu dituzte induzituriko ama zelulak oraintsu, Myc gabe.

3. Zail da Toribio Etxebarria Ibarbia (1887-1968) eta euskalgintzaren arteko harremana lerro gutxitan laburbiltzea. Saia galtezen, _____, eibartar sozialistaren bilakaeraren berri ematen.

4. Errepublikak heltzean, sozialistek Eibarko udal agintea hartu zuten nagusitasun osoz. Baina udal politika arestian esan dugun haritik doa: euskara hitz egiteko hizkuntza zen, horra beraienez funtzio ia bakarra. Idazteko, hobeto gaztelania, _____, berez betidanik euskararen eskakizuna zuten lanpostuetan ezabatu egin zuten hura, _____, udaltzainburu eta idazkari lanetan.

3 Sinonimoak eman:

1. Entitateak bere prestazioak erabiltzaileen beharren aldaketetara eta dagokion **ingurumarira** egokitu behar izaten ditu.
2. Medikura, osasun etxera edota ospitalera joan eta euskaraz **artatuak** ez izateko aukerak handiak dira, tamalez.
3. Laneratze enpresen kontratistek lehentasuna izan dezakete horrelako kontratuak **esleitzerakoan**.
4. Greba egunean, gutxieneko zerbitzuak behintzat **bermatu** beharko dira.
5. Administrazio Publikoak, lege honetako artikuluetan **xedatutakoa** eginkor bihurtzeko neurri zehatzak hartu beharko ditu.
6. Alde batetik ahozko kantuak eta beste batetik idatzizko poemak, ipuinak eta antropologiako kontuak, horiek denak **txirikordatu** egin ditu.
7. Hor atzetik pasatu eta **aienatu** egin zen, lurrak irentsi izan balu bezala.
8. Auzitegi Nagusiaren bedeinkapenarekin ekitaldia egin zuten ultraeskuindarrek. Haien presentziak hiritar ugari **ernegatu** zituen.
9. Gaurko manifestazioan jende **andana** espero da Donostian.
10. Lehendakariak adierazi du kapitalismoa birsortu beharra dagoela, baina beldur gara ez ote den **hitzontzikeria** hutsa izango.
11. Langile hori ez duzu inoiz entzungo besteei **iseka** egiten edota euretaz gaizki esaka.
12. Kataluniako literaturak azken urteotan eman duen **eleberri** arrakastatsuenetakoa bat euskarara ekarri dute.
13. Zer **ondore** izan dute zure ahaleginek? Gainditu al dituzu azterketak?
14. Zer izan nahi dugun, huraxe izango gara, nondik eta zergatik gatozen dakigun **ginoan**.
15. Hezkuntza komunitateko kide batek jazarpen edo **larderia** egoera baten berri eman digu.
16. Enplegu Erregulazioako Espedienteen %90 onartu aurretik, enpresek eta langileek akordioa **erdietsi** dute.
17. Estreptomizina tuberkulosiaren tratamenduan eta bihotzaren **gaizkoaduraren** prebentziorako erabiltzen den beste antibiotiko bat da.
18. Fiskaltzak eta akusazio partikularrak **zuhurtziagabekeria** leporatuta, zigorra eskatu zuten akusatuarentzat.

SOLUZIOAK

1 Euskaltzaindiaren *Hiztegi batua* aintzat hartuz, aukeratu zuzena edo egokiena:

1. a 9. b
2. b 10. a
3. b 11. b
4. b 12. b
5. a 13. a
6. b 14. a
7. b 15. a
8. a

2 Hobe itzazu esaldi hauetako puntuazio-markak "Tartekien antolaeraz eta puntuazioaz" artikuluan proposatzen direnak kontuan hartuta:

1. Beti dago arrisku hori. Enpresa bioteknologikoek edo klinika pribatuek ez badute bere lanaren berri eman nahi, emaitzak jakin gabe geratuko gara. **Baina**, hori edozein arlotan gertatzen den kontu bat da. **Hala ere**, gaur egun munduan egiten den ikerketa gehiena dirulaguntza publikoarekin egiten da, eta orain arte zenbait enpresek argitaratu dituzte beraien lortutako emaitzak. **Beraz**, ez dut uste momentu honetan gauza askorik dagoenik gai honi buruz ezkutuan.
2. Oraindik fidagarritasunaren arloan lan egin behar da induzituriko ama zelulekin. **Izan ere**, lau gene horiek zeluletan sartzeko erretrovirusak erabiltzen dira, eta horrek segurtasun arazoak sor ditzake. Gainera, lau gene horietatik bat Myc onkogenea da, eta hasierako esperimentuan saguei tumoreak sortu zitzaizkien. **Hala ere**, zenbait taldek bakarrik hiru gene sartuta lortu dituzte induzituriko ama zelulak oraintsu, Myc gabe.
3. Zail da Toribio Etxebarria Ibarbia (1887-1968) eta euskalgintzaren arteko harremana lerro gutxitan laburbiltzea. Saia gaitezen, **dena den**, eibartar sozialistaren bilakaeraren berri ematen.
4. Errepublikan heltzean, sozialistek Eibarko udal agintea hartu zuten nagusitasun osoz. Baina udal politika arestian esan dugun haritik doa: euskara hitz egiteko hizkuntza zen, horra beraienez funtzio ia bakarra. Idazteko, hobeto gaztelania. **Horregatik**, berez betidanik euskararen eskakizuna zuten lanpostuetan ezabatu egin zuten hura, **hala nola**, udaltzainburu eta idazkari lanetan.

3 Sinonimoak:

1. ingurura	10. berritsukeria
2. tratatuak	11. burla
3. adjudikatzerakoan, ematerakoan	12. nobela
4. garantizatu, ziurtatu	13. ondorio
5. erabakitakoa, ebatsitakoa	14. heinean, neurrian
6. lotu	15. mehatxu
7. desagertu	16. lortu
8. amorratzen jarri, sutan jarri	17. gaizkiagotze, okerragotze, txartze
9. mordoa	18. burugabekeria